

A „KELET” előfizetési díja:
Vidékre postán vagy helyben házhoz hordva
Egész évre 16 frt.
Félévre 8 „
Negyedévre 4 „
Egy hóra helyben 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára 7 kr.

Megjelenik a „Kelet” mindennap, az ünnepeket követő napok kivételével.

Szerkesztői szállítás:
Főttér 4-ik szám hóvá a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

A vámügyi tárgyalás.

(Sr.) A képviselőház elhatározta, hogy január 28-án megkezdi a vámszövetség és tariffa-javaslat tárgyalását. Így tehát a kiegyezés legnagyobb kérdése végső elhatározás alá kerül. Figyelemreméltó jelenség az, hogy legújabbban még az ellenzék azon része is, mely az önálló vámterület merev követelését tűzte zászlójára, támadását nem a vámközösség, hanem első sorban a kereskedelmi szerződések és a tariffa tekintetében intézi a javaslatok ellen. És így ebből azt következtetjük, hogy a tárgyalás sulypontja is ebben lesz keresve; a minék mi, tisztán tárgyalagos okoknál fogva is, csak örülünk: mert az ellenkező irányok küzdelme, győzelme sokkal kevesebb válsággal és több haszonnal jár e téren; mint ha csak a vámközösség és ezzel kapcsolatban a közjogi kérdés is vonatik be a vitába. A minthogy nem megvetendő dolognak tartjuk azt is, hogy még a szélsőbal is kezd felhagyni a közjogi vitával, meglehet ugyan, hogy harcziás török-politikája kedvéért történik csak ez; a melylyel nagyon nehezen férne össze a hadsereg desorganisatiója és az Ausztriával való politikai küzdelem; de bármí okból történjék ez; ténykép lehet konstataálni és ez bizonyítja azt, hogy a szélsőbal szótárában ellentétés jelszavak vannak, melyek tökéletesen kizárják egymást; már pedig ez egy párt actió képességét rontja.

De ebből egyáltalában nem akarunk szemrehányást csinálni, csak konstataáljuk azt, hogy az események először a közjogi actiót; másodsorban a vámterület kérdését háttérbe szoríták; ugy, hogy a legközelebb kezdendő vita sulypontja: a vámtariffában és az a mellett folytatható és folytatandó kereskedelmi politikában van.

És tagadhatatlan, hogy ebben az ellenzéknek kedvező positiója lesz. Mert tényleg csak provisorius kereskedelmi szerződések voltak rendelkezünk; másfelől a tariffa az aranyvámok, az új osztályozás, sőt némely tételek tényleges emelése következtében, néhol tetemes emeléseket szenvedett. Ha tehát ugy lesz az bírálva, mint autonom tariffa, mely tiz egész éven át, minden szerződést és vámmérséklést kizár; akkor bizonyára ráüthető lesz a reakció bélyege; mert nem csak az 1869-iki angol pótszerződésnél; de még az 1868-iki német szerződésnél is magasabb tételeket tartalmaz az. Azonban a szabadelvűpárt nem

igy fogja azt fel és nem is így kívánja tárgyalni; hanem általános tariffának kívánja azt tekinteni, mely épen mint az 1853-iki, csak a vámszerződéses államokkal szemben lép életbe; azonban a szerződéseket nem szabad e miatt elejteni; sőt minél előbb megkötni kell. E czélból hozott a vámügyi bizottság egy határozati javaslatot is, melyben kimondja, hogy a kormány használja fel egész alkotmányos befolyását és minden igyekezetét arra, hogy nemzetközi kereskedelmi szerződések köttessenek. A kormány ehhez a határozathoz hozzá járult; de kérdés, hogy mikor és mennyiben tudja azt érvényesíteni; mert minél előbb és minél nagyobb mértékben teszi ezt; annál jobbá teszi vámügyi helyzetünket; mert az tagadhatatlan, hogy a tariffa csak, mint végleges, autonom szerződések által nem módosított és nem biztosított tariffa képez visszalepést a jelenlegi vámügyi viszonyokhoz képest; de mint általános tariffa, ugy osztályozásánál, mint tételeinél fogva, nagy haladást jelez, épen szabadelvű irányban.

Ebből az következik, hogy legjobb lett volna, ha előbb létrejönnek a kereskedelmi szerződések és akkor tárgyalatik az általános tariffa; mert akkor világos lett volna a helyzet a tekintetben, hogy vámtételeink nem emelve; sőt itt-ott leszállítva lesznek. De ez, részben épen a külföld magatartása, részben az idő rövidsége miatt, be nem következett: a kérdés csak az, hogy lehetne-e az általános tariffát addig halasztani, míg a kereskedelmi szerződések létrejönnek. Mert ez lenne a legjobb. De itt megint a kiegyezés áll utunkban. A tariffa a kiegyezés kiegészítő része, a kiegyezést tovább halasztani nem lehet és így a tariffát is tárgyalni kell.

Tehát a szabadelvű párt, e tekintetben, azon kedvezőtlen helyzetben lesz, hogy a kormány iránti bizalmára és határozati javaslatára támaszkodva, tárgyalni lesz kénytelen egy oly tariffa-javaslatot, mely nem annyira tételeinél; mint rosz hírenél fogva olybá tünteti fel a monarchia jövő vámügyi politikáját, mint a mely hódol a reakciónak. De, azt hisszük, hogy a sulyosabb tételek leszállításával, nem csak ezt foghatja megczáfolni a szabadelvűpárt; de egyszersmint biztosabb útát fog kimutatni a kereskedelmi szerződések megkötésére; mert ezek akadályá mindig a repressiv magas vám; és nem az alacsony vámtétel. Másfelől igen czélszerű lesz az irántunk differenciális tariffát használó államokkal szemben nem élni a törvényjavaslatban foglalt azon

AZ ÉRTÉKESE CZIKKEK DIJAZATNÁK.
Kéziratok nem adatnak vissza.

fenyegetődzéssel, hogy velök szemben a vám 5—10% -al emelve lesz; hanem ha már repressaliát egyáltalában ki akarnak fejezni, azt csak fakultative kell mondani, mint a francia vám-javaslat tartalmazza magában, vagyis a kormányt kell felhatalmazni ilyesmire és nem rendszert csinálni abból; mert az csak provokálja a hasonló repressaliákat és ez még sehol sem idézett elő szabadelvű kereskedelmi szerződések. Ellenkező esetben nem kell félni attól, hogy — javított tariffa mellett — ne jöjjenek létre ilyen szerződések; roszabb tariffával, roszabb kormány-rendszerek kötöttek ilyeneket, 1853 óta!

A horvát tartománygyűlés vita nélkül magáévá tette a felirati bizottság javaslatát, melynek értelmében a királyi leiratot „jobbágyi hódolattal tudomásul veszik.” A bán utalt a viszonokra, melyek a határovidék visszacsatolását ez idő szerint lehetetlenné teszik, s kifejezte reményét, hogy a viszonyok jobbra fordultával Horvátország e kívánsága, teljesedésbe megy. Folyevics és társai egy kis parádét még is csináltak. A miatt, hogy a felirati vita elhalasztására szóló indítványukat a gyűlés elvetette, tüntetőleg elhagyták a termet. Valának azonban mindössze csak hárman ez igazak.

A HÁBORU.

A külpolitika terén semmi vigasztaló. Az angol trónbeszéd elhangzott, Drinápoly eseméni s Oroszország czélját kezd kiismerni a világ: mfg a garantia-batalmak szándékait sűrű homály fedi. Nyilván mguk sem határoztak még: minő álláspontot foglaljanak a Drinápoly falai közt diktálándó orosz békefeltételekkel szemben. Így történt aztán, hogy a 17-ki trónbeszéddel ma az angolok meg vannak elégedve, mindegyik párt azt olvashatván belőle, a mi neki tetszik.

Drinápoly megszállása.
A török meghatalmazottak az orosz főhadiszálláson vannak már; sőt jelentés is van már tőlük a portán, hol e jelentés tárgyalására, a miniszterek azonnal tanácsot ültek. Drinápolyt megszállták az oroszok. A törökök onnan távoztukban levegőbe röpítették a löportárt, s elégették minden hadiszert. Mehemed Ali a volt drinápolyi helyőrséggel Kirikilissába ért (Konstantinápoly felé) Szulejman pasa állítólag Csiapanban bukkant fel. Konstantinápolyban az inváziótól való rettegés egész borzasztó volt.

A lélek tiszta volt, mert szenvedett, összetartó — mert közös volt e szenvedés. Szomorú emlék! felemelő emlék! Aztán egyet fordult a világ. Egyszerre csak elkezdünk remélni. A levegő megtelt sarkantyú-pergessé és „Jaj de hunczut a német”-tel. Bámulva, örömitas szemekkel néztük egymáson a dölczeg, sujtással kiteremtettézt magyar ruhát s a köcsag-, sas- vagy darutollas főveget.

Megzendült a költő lantja, visszhangozva a szívek millióiban:

„Ismét, ismét felvettük hát
Azt a mentét, azt a ruhát,
Melyet hordtak őseink!
Régi mente, régi kalpag
— S kik a honért éltek, haltak
Föltámadnak hát megint?”
Igazán azt hittük, hogy feltámadtak.
Lelesedve és lelkesítve hangzott uton-utófélen a dal:
„Árpád apánk, ne féltsd ősi nemzedet!
Nem vesz el már, ha eddig el nem vészett.
Oszlik régi bűnk és bánatunk,
Ej, haj! újra élünk, viradunk!”
Igazán azt hittük, hogy virad.

A színházi előadásokban zajosan megtapsoltuk a hazafias értelmű czélzásokat és szabadelvű eszméket s mintha csak tegnap történt volna, ugy emlékszem rá, milyen tapsvihar és riadal volt, mikor Balászné asszony — akkor még Bognár Vilma k. a két kezében két nemzeti zászlócskával, elénekelte a szinpadon a „Klapka-induló”-t: „Föl, föl vitézek, a csatába!” s mikor Szigligeti Jolán elszavalta a frakka írott gunyverset, mely ugy végződik, hogy ezután frakkot
„Már a kellner visel csak,
Szegény frakk!”
(De bizony, viseli még — Ghyczy Kálmán is!).
Szóval, bejött a magyar világ és vele a magyar divat.

tában kezd fellépni. S ha a fegyverszünet előbe nem vág e rettegett eshetőségnek: a khalifák városában végzetes dolgok történhetnek.

Táviratok.

Bécs, jan. 20. Novikoff ma ide érkezett, és minden perczen várja Pótervárról a megbízást, hogy Oroszország föltételeit közölhesse Andrassy gróffal. Oroszország határozottan visszautasítja a conferenciát, de az egyes cabinetekkel kész alkudozni. Az orosz hadsereg az elfoglalt területet megszállva fogja tartani a végleges béke megkötéseiig.

Konstantinápoly, jan. 20. A török meghatalmazottak tegnapielőtt Hermánliba érkeztek. Egy orosz tábornok fogadta és az orosz főhadiszállásra vezette őket. Azt hiszik, hogy azok mindent meg fognak kísértetni az ellenségeskedés megszüntetésére. Az invázió elől ide menekülő lakosság száma rendkívüli mértékben szaporodik.

Miletics pöre.

— Az ítélet kihiradése. —
(Folytatás.)

Eltekintve ezen körülménytől, a most nevezett egyének vallomásai figyelembe nem vehetők és a bűnper tárgyra nézve értékkel nem bírhatnak, mert kénytelenek az ellenök is intézett váddal szemben a negatív terén maradni és mert csakis ezen kényszerzülte helyzetükből itélendő meg vallomásaik ereje.

Mint már fennebb említettett, a kérdéses gyűlekezettel mint hallgatók szerepeltek Bajszoczky Danilo, Zoga Miklós, Gyorgyevics Tósa és Timáresevics Jován. Az első kettő a gyűlekezet megtörténtét tagadja, Gyorgyevics Tósa kihallgatható nem volt, mert a végtárgyalásra Ujvidékről beidézett Gyorgyevics Tósában Rankovics György nem ismerte föl azon személyt, ki a gyűlekezetbe részt vett volt, és mert kijelentette, hogy a vallomásban említett Gyorgyevics Tósa a szerb hadseregben szolgált. Timáresevics Jován viszont támogatja Rankovics György vallomását és hit alatt vallotta, hogy jelen volt, midőn Miletics a „Szerb király”-hoz czimzett vendégülben beszédet tartott és ugyanakkor fölemlítette, hogy a magyarországi szerbek 20 — 30,000 önkénnyessel fogják Szerbiát segíteni, minek eszközölhetőségét ugy ő, mint minden jó szerb elő fogja mozdítani. Vallomásában fölemlíti továbbá Timáresevics Jován, hogy Miletics beszéde után Belgrádba általános el volt terjedve azon hír, hogy Magyarországon a szerbek között fölkelés lesz.

Persze, hogy a dolgok e fordulatát leg hamarabb észrevette s leginkább ki tudta zsákmányolni az — üzlet-világ.

(Folyt. köv.)

Az argostoli jegyző.

Uj-görög elbeszélés.

Irta:
A. R. RANGABÉ.
Harmadik fejezet.
(Folytatás.)

— Nekem csak egyetlen betöltendő kötelességem van az előtt, de oly kötelesség, melyet még boldogságom siettetésének is elibe kell tennem. Corfuba akarok sietni, hogy anyám áldásával térjek ide vissza.

— Menj fiam, menj! szolt az öreg gróf, vigy magaddal tőlem egy kis ajándékot részére, s hozd áldását kettőtök számára, beleegyezését házasságodba. A gyermeki kegyelet megszenteli az életet, s a szülők áldása gyarapítja a földi javakat.

Az idő már későre járván, Voratis Angelikával s Rodinissal menni készült. Midőn ez utóbbi a küszöbön volt, a gróf visszazöltötte.

— Holnap napkeltével indul utnak Triest felé hajóm, a Sz. Gerasimo. Használj fel ez alkalmat, hogy mentől kevesebb időt veszíts s lehető gyorsan visszatérhesz körünkbe.

Isten vezérelje lépteid, midőn holnap kora hajnalban utra kelsz, én nem leszek még ébren.

Rodinis még egyszer jölteője keze fölé hajolt, megcsókolta halálán s Angelika után sietett.

Mia, att az öreg gróf már napok óta nem élvezett nyugodt álomba merült, Rodinis sietőléptekkel tartott jegyese háza felé az öt évő boldogságról álmodozva.

Hirdetési díjak
Hatszor hasábozott gármond sor vagy annak tere 6 kr.
Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb és gyakoribb hirdetéseknek külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.
Hirdetéseket fölvesznek:
Bécsben: Oppelik Alajos Städt Stubenbastei Nr. 2. (Eckhaus den Wollzeile 36.) Haasenstein et Vogler (Wallischgasse 10.) Rud. Mosse Publicistische Bureau Budapestben: Haasenstein és Vogler hirdetés közz. íródjaja. Weisz Rófr hirdetések felvélteti irod. Bécsben Wollzeile 18. és Budapest szervitátor 5. sz.
Nyiltéri czikkok
gármond sora után 25 kr. fizetendő.

Kiadó-hivatal:
Stein János könyvkereskedése, hová az előfizetések és hirdetések küldendők.

Timáresevics Jován hittel megerősített ezen vallomását Belgrádban ugyan visszavonta; de ezen visszavonás annál kevésbé jöhet figyelembe, mert a Timáresevics Jován részéről ez irányban felhozott indokok, jelesen a Rankovics György által illetőleg reá gyakorolt kényszer, igazolva egyáltalán nincsenek.

Ugy a vizsgálat, valamint a végtárgyalás során kihallgatott tanúk nem támogatják Rankovics György vallomását, sőt külsőleg azt megczáfolni látszanak; ámdé midőn ezen tanuk egy részt nemleges—a nem tudás terén mozognak és semmi megdönthetlen pozitív ténykörlményeket nem tartalmaznak, másrészt egymással a leglényegesebb tényezőök iránt is annyira ellenkeznek, hogy Rankovics György vallomását teljesen megerőtleníteni és valótlannak feltüntetni nem képesek.

Igy jelesen Boskovicz Jézsa, ki dr. Miletics Szvetozárt Belgrádban nyomról-nyomra kísérte, és minden lépéséről tudomással birni látszik, hit alatt megerősített vallomásában említett tesz egy, a kaszinóban tartott vacsoráról, melyen Miletics Szvetozár és leányán kívül Vlakjovics György, neje és mások is résztvettek. Épen a vacsorára nézve azonban előadása lényeges ellentétben van Vlakjovics György és neje vallomásaival, kik jöllehet náluk lakott Miletics és így szintén lépéséről tudomással birniök kellett, oda nyilatkoznak, miszerint ily vacsoráról egyáltalán tudomásuk nincs, mivel dr. Mileticsnek Belgrádban létekor a házon kívül egyáltalán nem mulattak; és dr. Miletics Szvetozár maga is minden este a vacsora idején náluk volt.

Kristyánszky, a „Szerb király”-hoz czimzett fogadó vendéglőse szintén nem tud arról semmit, hogy fogadjájában a kérdéses gyűlekezet megtartott volna; de vallomáoában megemlíti azt is, hogy összes szolgazemélyzetét időközben megváltoztatta, illetőleg elbocsátotta. Ezzel szemben Obradovics Illés hit alatt valja, hogy már 4 év óta folytonosan ugyanazon vendégülben mint pinczér szolgál és helyett ezen idő alatt nem is váltóztatta. Ezen vallomásra azonban annál kevésbé fektethető suly, mert fel nem tételezhető, hogy Kristyánszky a „Szerb király”-hoz czimzett vendéglős, ez irányban hozzá intézett kérdésre megfedekezne egy olyan egyénről, ki annyi éven át szolgálatában állott.

Stefanovics Tivadar lovag a vizsgálat során oly irányban tett vallomást, hogy vallomása elentétben állott valamennyi más vallomással; a végtárgyalás során azonban Stefanovics Tivadar lényegesen módosította vallomását és összhangzásba hozta a többi vallomásokkal, indokul felhozta

Elmlnt volt már éjfélt, midőn az öreg Nikolo, gróf Nanetto hí szolgálja, ki a földszinten hált alacsony fekhelyén, fölálomba merülve, a lépcsőkön halk léptek zaját vélte hallani.

Erre felécsudott álmából. A zaj folyton tartott, s fen az első emeleten még tisztábban kivehetők voltak a nehezs léptek. Már éppen ki akart ugrani ágyából, hogy utánnézzen, midőn még jobban figyelve meggyőződött a felől, hogy a lépések a Rodinis szobája irányában tartanak, s ekkor eszébe jutott, hogy Rodinis azelőtti este elment volt Voratisékkal, s mostanig haza nem jött. Meg volt győződve a felől, hogy a fiatal ember most tért haza, ment fel a lépcsőkön szobájába, e véleményében annál inkább megerősödött, hallva, hogy ugyanazon léptek most meg a Rodinis szobájából a gróf szobája felé tartanak.

Nemsokára beszédet is hallott ugyan onnét hangzani. Teljes bizonyossággban a felől, hogy Rodinis tért haza, ismét átadta magát csak az imént fölhenszakadt édes szendergésnek. Egy kis ideig hallotta még a beszélgetés zaját, s azzal mély álomba merült.

A kötelességéhez mindig hí szolgál, napfeljöttével felkelt ágyából s azonnal urának szobája felé sietett, hogy lássa, nincs-e valamire szükség; nagyon halkan lépett be. Nehány perczig némán állt ott, de mivel minden csendes volt, s a gróf meg sem mozdult, visszatartott lélegzettel eltávozott ismét.

A tágas előcsarnokban Rodinissal találkozott, ki éppen akkor lépett ki szobájából.

— Az este meglehetősen későn jött haza Rodinis ur, szólta meg őt elhaladtában.

— Valóban meglehetősen késő idő volt már Nicoló apó. De mit csinál a gróf?

— Még alszik.

— Alszik még? No akkor nem is háborgatom, vigye meg neki tisztelatemet öreg, s mondja meg, hogy kora reggel utra keltem.

— Hogyan, ön el akar utazni Rodinis ur?

ván, hogy a Miletics Szvetovár elfogatása alkalmából általános eredt zavar és fölelem okozta volt tévedését.

Gavrilovics Mózes, előterjeszti vallomását, hogy már 8 év óta bírja a „Szerb királyhoz” címzett vendéglőben a 9. és 10. számú szobát bérben és 1876. évi május hó végeig otthon volt és csak június hó elsőjén távozott el fürdőbe, mely alkalommal szobáinak kulcsait a vendéglősnek átadta volt. Ezzel szemben Rankovics hittel megerősített vallomását főtartja arra nézve, hogy a kérdéses gyűléseket az általa jelzett időben és helyen tényleg megtartották. Boskovics Sztója a mellett tanusodik, hogy Miletics Szvetovár Belgrádban létező kikkel érintkezett; Joannovics János Arapin csak azt érinti meg a végtárgyaláson tett vallomában, miszerint május hó végével találkozott Miletics Szvetovárral Belgrádban, holott a vizsgálat során azt vallotta, hogy ezen találkozás június havára esik és így két vallomása-ban az időpontra nézve eltérés mutatkozik.

A végtárgyalás alkalmával kihallgatott Joannovics Mihály és Rajosna Márton is, kik a n.-becsereki törvényszéknél Rankovicsosul egy időben el voltak zárva. Mindkettő állítja, hogy Rankovics György elfogatásakor káronkodván, a többi között azon szavakat is ejtette volna el, hogy Miletics végett van elzárva, kit Belgrádban nem is látott és hogy a kormányzat tett szolgálatait jobb sorost érdemelt, és végre, hogy a nagy-becsereki törvényszéket ha akarná foglyokkal elárast-hatná, Rankovics György határozatlan kétségbe vonja, sőt Joannovics Mihály bünyetlen volt előbbi vallomását, miszerint Rankovics György-gyel a nagy-becsereki fogházban lett volna elzárva, vissza is vonni.

Kifogás alá esett Rankovics György vallomása, a hitelesség tekintetében erkölcsi multja miatt. — Tény, hogy Rankovics György súlyos testi sértés büntette miatt jogörvényesen hat havi börtönrre el volt itélve, mely bünyűt azonban perújítás folytán folyamatban van. A súlyos testi sértés büntette nem olyan bünyű, mely azzal terhelt egyént hiteles tanúzásra képelelenné tehetné. Tény, hogy Rankovics György ellen váltóhamisítás miatt is történt följelentés. Ezen bünyű a nagybecsereki királyi törvényszéknél 1877-dik évi április hó 20-ikán 600. szám alatti végzésével tényállásból hiányából megszüntetett.

A megszüntetésnél különösen latba esik, hogy a feljelentő közül Bauer György és Rankovics István a fejelentést, melyet megbízásuk nélkül Szavics Döme ügyvéd benyújtott volt, nemcsak visszavonták, hanem egyuttal kijelentették, hogy az állítólag hamisaknak nyilvánított váltókait saját váltóiknak elismerték, kiválólag fontos pedig azon körülmény, hogy a harmadik feljelentőnek, Szavics Szilárdnak az általa hamisnak nyilvánított váltóra nézve a föhitt még 1876-dik évben az aláírás hamis volta tekintetében megítéltetett, mely föhittet azonban Szavics Szilárd le nem tette, és ebből folyólag az általa hamisnak nyilvánított váltót valólinak elismerte.

Tény végre az is, hogy Rankovics György-nek szerb Podbo 1877. április hó 5-ikén kelt erkölcsi bizonyítványa kedvezően nem hangzik. Ezt azonban ellensúlyozza a 77-ik évi április hó 7-én Török-Becsén kiállított erkölcsi bizonyítványa, mely azt tartalmazza, miszerint Rankovics György ott tartózkodása alatt mint gazdatiszt, úgy erkölcsi,

— El barátom, néhány napra, kénytelen vagyok távozni.

— S meg sem várja, hogy a gróftól elbucszhassék?

— Azt megtettem még tegnap este. Most nem mulathatok tovább, a hajó indul.

E szavak után Rodinis lehaladt a lépcsőskön, néhány perc múlva a hajó fedélzetén volt, s a hajó nyílt tengerre szállt.

Ugyanez órában a jegyzőhöz egy ismeretlen kopogtatott be, s lepecsételt iratot adva át neki, azonnal eltűnt ismét. Tapas felnyitotta a levelet, ki vett egy belezárt iratot, s miután kis ideig némi meglepetéssel szemlélte, zsebébe csusz-tatta azt. Ekkor feltűnő izgatottsággal olvasta el a levélben írottat.

— Birbone! Gazember! kiáltott fel, miután végig olvasta.

Már éppen szét akarta szakítani, midőn meg-gondolta magát, kihuzta íróasztalának egy rejté-két, s elzárta oda.

— Ki tudja mi történhetik még! Ah chi sa!

Egy órával Rodinis eltávozta után ismét be-ment Nicolo, lábujjhegyen a gróf szobájába.

Mivel most is minden csendes volt, újból eltávozott, hogy a csendesen pihenő ne háborgas-sza. Így ment be fél órai időközönként még há-rom izben. Végre kezdett nyugtalankodni a szo-kallanul hosszan tartó álom miatt, közeledett az ágy felé, s óvatosan szétnyitotta a függönyöket, de mennyire elbámult, midőn látta, hogy a gróf arca egészen be van temetve párnái alá. Fel-emelte a párnát, de oh borzalom, az ősz ember meg volt halva, arca, s az ágy nemű tele vérről!

„Meg van halva!” sikoltotta a hí szolga ha-ját tépve, s mint örült rohant ki a szobából foly-ton kiáltozva: Ah Nanetto gróf! segítség! segit-ség! Nanetto gróf meghalt!

(Folyt. köv.)

mint politikai tekintetben magát tisztességesen és a társadalmi szabályok kívánalmai szerint viselte.

Ezekhez képest Rankovics György vallomása egyrészt hitelképességét illetőleg erkölcsi mult-jából meg nem támadható, másrészt vallomása a fennebb elősorolt tanuvallomások által meg nem erősítettetett.

Ámde a bünyügyi iratok és a végtárgyalás eredménye oly adatokat is szolgáltat, melyek azon házragokat, melyeket az egyes, bár teljesen el nem fogadható tanuvallomások talán felszínre hoztak, nem csak kitöltik, hanem Rankovics György vallomását egyenesen megerősítik és igazgiz vallo-más jellegével ellátják.

Belgrádból haza érkezővén dr. Miletics, hir-lapjában, a „Zastava” 77-ik számában július hó 2-án egy vezércikk jelent meg, melyben a ma-gyarországi szerbek felhivatnak, hogy vérrrel és pénzzel segítyezzzék Szerbiát Törökország ellen.

„Aljas árulás a szerbek részéről, ha nem sietnek a csatamezőre!” „Nyilvánosan, mint áruló-mag kell bélyegezni, ki megtagadja a pénz-segélyt!” „A kiket az eskü köt, azoknak saját öntudatuk a legjobb tanácsadó.” „De még az ite-ni szerb népek viszonyai is Magyarországról, ha nem is más iránt, de békésebb látszatot és csendesebb folyást vennének.” Ezek szavai a „Zas-tava”-nak. Végül pedig felkiált: „Fogja-e az om-ladina a tettek mezején kiállni a versenyt?” Kell-e még a szerbeket sokat figyelemztetni, mi a kötelessége, a midőn majd a komoly s döntő óra üt.”

A „Zastava” ezen cikkbe bűnjelt képez, a mennyiben egyrészt kifejezést ad azon tájékozás-nak, melyet dr. Miletics a politikai téren magá-nak Belgrádban szerzett és a mennyiben más-részt határozatlan előzője azon cselekvényeknek, melyek a Belgrádban mondott toast után Magyar-országban czélba vettek és tényleg meg is kez-dettek.

Ugyancsak a „Zastava” cikkének megjele-nése után Joannovics Kornél 1876. évi jun. 7-én megindult Újvidékről Miletics felhívására — és ellátva ennek névjegyével — beutazta Basahidát, Verseczet, Nagy-Kikindát és Velenczét, állítólag a szerb kényszerkölcsönnek Magyarországon leendő elhelyezése végett. Hogy azonban nem ez volt az említett utnak czélja, hanem inkább toborzás, a kedélyek felizgatása és a hangulat kinyomozása, ki-tűnik a következőkből.

Maga Joannovics Kornél a vizsgálat során beismerte, hogy a szerb kölcsön terjesztése csak az ürügy volt, mely alatt a toborzás el volt le-pelezendő, beismeri továbbá, hogy dr. Miletics Szvetovár tanácsára és unszolására indult utnak, hogy névjegyét kapott dr. Miletics Szvetovártól annak igazolására, hogy tényleg az ő megbízásá-ból járt; végre, hogy dr. Miletics Szvetovárnak a fejedelemmel történt találkozásait ismervén, és annak czélját is tudván, egy alkalommal oda nyilatkozott, hogy Miletics sokat ígérhetett a fe-jedelemnek, mert sokat kíván.

(Folyt. köv.)

A szász egyetemi közgyűlés ülései.

Nagy-Szeben, jan. 21.

Schneider Károly egyetemi titkár olvas-a a tegnapielőtti ülés jegyzőkönyvét, melynek hi-telesítése után

Wächter Frigyes főispán és szász ispán megilletőzéssel jelenti, hogy Kischner Frigyes nyug. cs. k. udvari tanácsos és e közgyűlés Szász-város részéről választott tagja itt helyben meg-halt; elnök meglez szavakkal megemlékezővén az elhunyt derék jelleméről, indítványozza, hogy a közgyűlés ezen érdemes tagja elvesztése fölött fáj-dalmas érzetének jegyzőkönyvileg adjon kifejezést.

Az egyetemi követek föllálással nyilvánítiák hozzájárulásukat ezen indítványhoz.

Wittstock kívánságára délután nem lesz ülés azon okból, hogy a követek a halottas ház-ban megjelenhessenek, honnan az elhunytat Szász-városra el fogják szállítani.

Elnök közli Siegler János besztércei követ indítványát, mely szerint a közgyűlés két-két tagot válaszson, kik az egyetem részéről ja-vadalmazott iparosoknál vizsgáin megjelenvén, ezen iskolák szervezéséről, tanteréről, taneszközéről, eredményéről stb. kimerítő jelentést tegyenek az egyetemi közgyűlésnek.

Következett az egyetemi főszámvéző meg-választása; meg lett választva: Römer György Segesvárról.

Wittstock olvassa az iskolabizottság je-lentését az iparsegédek részére engedélyezett uta-zási ösztöndíjak odaítélése tárgyában.

A közgyűlés a 200—200 frtnyi ösztöndíjat nagy-szebeni Breitenroos Lajos székének és Meyndt Péter Nándor kőmíves-segédnek ítéli oda.

Bolesch olvassa Bruckner egyetemi ügy-vöd jelentését az egyetemi jelzálogi követelések-nek az új telekönyvekben foganatosított biztosí-tásáról. Tudomásul szolgál.

Az egyetemi pénztári hivatal jelentését a fő-pénztár, Molnár István-féle alapítványról és a kincstári kölcsönalapról a közgyűlés tudomásul ve-szi. A jelentés szerint a főpénztár actívuma 1.727,988 frt 33¹/₂ kr., a Molnár-féle alapít-vány 18,583 frt 10¹/₂ kr., a kincstári kölcsön-alap 2091 frt ¹/₂ kr.

Werner olvassa az iskolabizottság jelen-

tését a nagyszebeni, brassói, segesvári, besztércei, megyesi, szászsebesi, szászvárosi, köhalmi és szentágotai iparosoknál bizottságok évi jelentései-ről. A közgyűlés az iskolai bizottság idevágó in-ditványait elfogadja.

Az említett jelentésekből kitűnik, hogy a nagyszebeni iparisoknál 90 tanuló, a brassóba 95, a segesváriba 90, a besztérceibe 93, a me-dgyesibe 98, a szászsebesibe 59, a szászvárosiba 115, a köhalmiba 51, a szentágotiba 165 ta-nuló járt.

Több indokolatlan folyamodás visszautasítá-sa után elnök az ülést bezárja.

A „székely-kereszturkőri népbank”

1877-ik évi állapotáról.

A közgyűlés előterjeszti Kozma Ferenc bank-igaz-gató 1878. jan. 20.

(Folyt. és vége)

1876 végén a tagok száma volt 431. E szám az év folytán 546-ra emelkedett. Azonban végelszámolás, elhalálozás és önkényes kimaradás következtében 39 tag megvalván egyletünköl, 1877 végén 507-en voltunk.

Ezek közül azonban, a bealott kimutatás szerint többen hagyták félbe betételeiket, kiknek késedelmeik kiegyenlítésére s így a tagsági jog fenntartásának megővására határidőt tűzni e köz-gyűlés feladata.

Hogy a költséget és mindig keserű panaszt okozó beperléshez, mely jóakarólag halogatva nyul az igazgató választmány, tanúságot tehetne erről azon 75 tagtárs, kik adósságaik törlesztésének egy vagy több részletét a mult évről hátrálék-ban vannak — s csupán kamattartozásuk közel 300 frtra meg.

Mind a mellett az egylet életrevalóságát bi-zonyítja az a haladás, melyet a lefolyt év alatt tettünk.

A tagok törzsbetétai ugyanis a 6% kamat-al az 1876-ik év végén lévő 11309 frt. 28-król 17706 frt 80 kr-ra szaporodott. Takarékoságunk gyümölcse tehát egy év alatt 6397 frt 52 kr. A tiszta tökégy-arapodás az az előtti évit egy pár ezer forinttal meghaladja.

A tiszta tökét képező fennebbi összeghez a 268 frtot tévő tartalékalapot s részint díjazás, ré-szint beruházásra fordított rendelkezési összeget hozzászámítva, a számadásban bemutatott fő ös-szeg, melyet kezeltünk, 18,370 frt 77 kr-ra ment, melylyel 48000 frt. forgalmat csináltunk.

Ez eredményre egyszerűen rámutatva, önkre bízom megdéláni a művet, melyek alkotunk és a munkát, melyet híven végezni igyekeztünk.

Meg kell itt még említenem, hogy elszámí-tás utján 1122 frt 6 krt fizettünk vissza elhalt tagtársaink örökösének, vagy eltávoztotaknak És hogy közgyűlési megbízás folytán egy szép és al-kalmas vasszekekrényt vásároltunk 204 frt és 25 kron, úgy hogy már most minden könyveink, irományaink s lehető pénzkészletünk esetleges lo-pás és tűz ellen biztosítottak tekinthetők. Az már tudva van a t. tagtársak előtt, hogy évi 60 frt házbérrel egy különálló szállást béreltünk az egy-letnek és arra 9 frt 59 kron díszes cégétáblát illesztettünk.

Elismeréssel és az egylet nevében köszönet-tel kell jelenenem azt is, hogy az új alapszabá-lyok értelmezésén most egy éve szervezett felügyelő bizottságunk élén buzgó elnökével szorgalmasan látogatta és vizsgálta időnkint a pénztárt s kellő tájékozásban volt egész év folytán a kezelés és pénztár állapotáról. Én részemről ez intézmény-ben az egyleti élet biztonságának és szoliditásának nagy garantiáját látom.

És most, t. közgyűlés, hátra van még rövid-en szölanom egyleti életünk egyik legfontosabb mozzanatáról. Új alapszabályaink szerint ugyanis a tagoknak beállásuk határidő bejárta éubén az öt évi betételeket kamatokkal együtt kifizetni tar-toznak. Ez idő az 1872 végén alakult egyletünk azon évben beállott tagjaira nézve bekövetkezett.

Itt van tehát első nagy próbákör az egy-let életrevalóságának és életképességének. Csak, ha teljesíteni tudja ígérteit és vállalt köteleze-téseit, remélheti, hogy a bizalom fenntartja to-vábbra is. Igyekeztünk e bizalmat fenntartani és szilárdítani.

Itt van önk előtt, e székényben azon 4000 frint, melyet legelőször belépett s neveiket mind-járt felolvasandó 49 tagtársunknak mint takaré-kosságuk, a munka és szorgalom gyümölcset ezen-el — híven megőrizve visszabocsátunk. 4000 frttal a mai időben sokat segíthet az ember magán. Használják szerencsével és egészséggel önk e pénz-t s maradjanak hívek a becsülethez és munkához, mely erőt ad az erőtlennek. S támogatassák részveitel-ek tovább is e népbankot, mely önk által és önk-kért áll fenn, s hogy sokáig fennálljon és virá-gozzék, lelkemből kívánom.

A tisztelt gyűlés a kiosztás módozatait azon-al megállapítandja.

S végül még egyet. Minthogy ez éven tul minden évben visszaadatik a bétett pénzök egyré-sz, ezzel teljesedünk teltpontját valószínűleg el is értük. Remélhető azonban, hogy 15—20,000 frt között ingadozandó tökéünkkel ki is fogjuk elé-síteni a helyi forgalom igényeit az évenként kibocsátandó tükeraj játékonan fog hatni anyagi viszonyainkra. Mindenesetre a jövő fogja megmu-tatni, hogy mennyiben volt praktikusz ez intézkedés.

Most pedig magamat s a tisztviselőket jóin-dulatokba ajánlva s tanácskozássinkra Isten áldását kérve, kívánom, hogy soká virágozzék a népbank!

Eszevételek a „Magyar Polgár” január 18-iki számában megjelent d.-sz.-már-toni cikkre.

D.-Szt.-Márton mulat, koncerteket, műked-velői előadásokat, bálokat rendez, élvez minden mulatságot, mintha a haza boldog, a nemzet meg-elegetett lenne, mintha adorestantia nem léte-znék, és a csőrök és kamarák tele volnának. — Boldog D.-Szt.-Márton! a magyar birodalombéli helységek egyedüli példánya! — Cse facse csárá? Egykor Havasalföld a török által nyakára rótt nagy adók szigorú felbajtása miatt végképp ki-mérülvén, abban állapotott meg, mivel a török további adó fejében még megmaradt kevés va-gyonukat is elveszi, inkább fecséreljék ök el azt, mintsem a török vegye el; vigaságnak engedték tehát magokat, ettek, ittak, táncoltak. Értésülvén pedig a császár az eseményekről, kincstárnokának megparancsolta a havasalföldi tartományok adó-ját leszállítani, és a végrehajtásokkal szelidebben bánni, mert a nép végkimerültségében desperatio-nak engedte át magát. Innen maradt a közmon-dás: Cse facse Csárá? Valjon D.-Szt.-Márton is nem így tesz? Aligha nem, mert politikai, szellemi, anyagi okok az ellenkezőre igényt nem igen szolgáltatnak; ezen eszevételek írja egyb-íránt a d.-sz.-mártoni cikkk több, rágalmat, irig-ykedést, s több efféle lehellő ágaira, hosszadal-masság kikerülése szempontjából is szükségesnek nem találván, a többek között csak azt jegy-zi meg:

hogy D.-Szt.-Márton nem város, hanem egy-szerű kis falu, mint cikkirő is elismeri, vis-kókkal teljes piszkos kis falu, hol télen által a nagy sár miatt fa lábakon kell járni, és épen azért a létezőnek és virágzóknak állított tár-saskör, olvasókör, aligha látogatóknak ör vendhet;

hogy Erzsébetváros soha oly naiv okosko-dással nem élt, hogy ha Felső-Fejérmegye szék-helye lehet Erzsébetváros, lehet Kis-Küküllőme-gyének is székhelye; de ily naiv okoskodásra szükség nem is volt, miután emlékiratokban, hir-lapi és országgyűlési vitaközlésekben meggyőző-déssig ki lett mutatva, hogy Kis-Küküllőmegye egyedüli alkalmos és czélyszerű székhelye Erzsé-betváros, miután azt tartották czélyszerűnek 1763-ik évtől fogva a közelebbi időköz Küküllőmegye karai és rendei, állandó itélő táblája, és főispán-jai; és ezt találta alkalmasnak a törvényho-zás is;

hogy nem való cikkirő azon állítása, mint-ha a N.-Küküllő völgyben fekvő Erzsébetváros a megye többi helységeitől hegyek által elválasztva lenne, mert a N.-Küküllő völgyben Erzsébetváro-son kívül 28 helység, a hegyek által alkotott völgyekben pedig számos Erzsébetvárosra gravi-táló helység létezik;

hogy egyebeket mellőzve, a hosszuszóú já-rás, s illetőleg a járásnak nevet kölcsönöz és éppen a vasut mellett fekvő Hosszaszóú helység Erzsébetvárostól vasuton 3, szekerem 3—4, Rad-nót vasuton 6, szekerem 4—5 óra járányira, nem pedig, mint cikkirő állította, két napi járó föld-re fekszik, kivéve az oly rendkívüli eseteket, mi-nők előfordultak tavaly télen, mikor a nagy sár miatt — a volt alispán ur beismerése sze-rint is — D.-Szt.-Mártonból három egész hétig a szomszéd falvakba is kimeni nem lehetett, vagy mikor az alispán ur a híres hadászati új uton Balázstelke mellett négy lovas szekérével egy a sárba rekedt, hogy nemcsak szekérét, de még lovait is ökrökkel kellett kivontatni, azon a helyen, hol a balázstelki emberek kereskedést üz-tek a berekedt marhák és szekerek kivontatásá-val, vagy végre mikor a „Kelet” tavalyi tu-dósítása szerint, a D.-Szt.-Márton—Radnóti utat a megye földdel vegyített köveccsel feltöltöttette, azonban a sok esős év folytán a sok földrész sár-ra változott, és az utat járhatatlanná tette, mi a megyének feljelentetvén, intézkedés tétetett a sárt a sánczok szélére két felő hányni, minek folytán az ut közepén tekenység támadván, a sok eső folytán a víz magát ezen tekenységbe vette be, és most az ut már e miatt lett járhatatlan; és ne-vetséges, de ugy van, a „Kelet” közlése szerint később a víz kimerítettett és a sár előbbi helyé-re visszatetett, szolgálván kövezet utul mind ad-dig, míg a jó isten a sárt megszáritotta.

Többire midőn constatáljuk cikkirő beis-merését, hogy D.-Szt.-Márton egy viskókkal telt nyomorult falu, nem érzünk magunkban hajlamot irigyni irálszt, hogy azokban boldognak találja magát. Legyen boldog a maga gusztsza szerint, azonban engedje meg nekünk is, hogy boldogság-ból részt ne vegyünk, és megkérjük, hogy abba sem minket, sem másokat erőszakolni ne szíves-kedjék; mi elhiszünk azt, hogy azon nyomorult viskókban a széfpért, a nemesét lelkesedni tudó hazafias szívek doboghatnak, mert a magyarnak tulajdona a lelkesülés, és a M. birodalom számos viskóiban sokszor oly nemesen érő jellemekeket ta-lálhatunk, minőknek párját palotákban is lámpás-sal kell keresni; cikkirő azonban minden alap nélkül szőlít fel minket példát venni a piszkos falutól és megmutatni, hogy a haszonnál maga-sabbért is tudunk lelkesülni, most bizony a k.

„Kelet”-ben tavaly Vandalismus D.-Szt.-Mártonban czim alatt közölt cikk elkövelőit sem a leirt, sem más tényeiben nem követjük, sem annak megmutatása szükségét nem érezzük, hogy a hasznosnál nemesebben is tudunk lelke-sedni, mert meggyőző ereje a tényeknek van, nem pedig a dicsekvésnek; Erzsébetváros csak a közelebbi időkben és a m. államiség eszméjének annyit és oly meggyőző áldozatokat hozott, a töb-bek között csak a törvényszék, megye, honvéd-ség, huszárság szék és lakbelyeiket említve, mi-nőket D.-Szt.-Márton és környeke a megye fenn-állása óta mostanig nem hozott és világ végezé-téig hozni nem fog, Erzsébetváros a forradalom alatt kitüntetett hazafiságáért mindenből kirab-boltatott, részben legyilkoltatott, nagymérvű sar-cokk fizetésére sorjítottatott, miknek következmé-nyeit ma is érzí; míg önk nagy hazafiságukban szépen menekültek családjukkal, vagyonukkal, merre birtak mit sem gondolván hazával, ha zafiai kötelességekkel; menekültek, hogy írójá-ukat, vagyonukat megmentse.

Erzsébetváros a forradalom után is ellen-állási politikát követett, s jlesen az 1863-ki szebeni Landsratra követeknek négyszer oly térfla-ka választott, kikről biztos volt, hogy azon a magyar nemzet sirját ásní készülő landtagba bé-menni nem fognak; míg ellenben önk effectát hazafiságuk mellett is reactionalis követeket vá-lasztottak, vagy legalább választani eltértek, és mégis önk érzik magokat jogosultaknak állítani, hogy mi magasabban lelkesedni nem tudunk, csak a haszonért? önk, kik akkor, mikor veszedelem nincs, tele torokkal kiáltják, hogy a hazát meg kell menteni, de ha baj van, retirálnak, mint a rozsz katona?

Önk, kikben akkor, mikor a megye rendezési kérdés napirendre jöttével volt felső-fehérmegyei főispánja által Erzsébetvárosra meghívott három törvényhatóság küldöttei együtt tanácskoztak, nem volt annyi hazafiság, a magyar nemzet iránti any-nyi pietás, hogy a felső-fehérmegyei négy járásá-nak magyarsága érdekében beleegyeztek volna, hogy a f.-fehéri négy járásból, és Küküllőmegyéből ala-kítsassék egy új megye Erzsébetváros székhelylyel, hanem önk privát hasznáért áldozatul esni enged-ték azon négy járás jobb sorsra máltó és kitűnő magyarságát áldozatul, hogy a nagy szász me-gyében végkép elenyészessék, megsemmisítessek, — önk lelkesülnek magasabb eszmékért? — hiszen a m. állam és nemzet érdekében alig va-gyon valami szükségesebb ohajtás, mint hogy Er-zsébetváros erős magyar központtá alakuljon, ellen-őzendő a reactionalis agitációkat, szétterjeszteni-dő a m. kultúrát, de önöknek D.-Szt.-Márton kell, mert regale jövedelmei és piszkos viskói lakbérével ez adja meg önöknek a lelkesedést a haszonért. Továbbá önk nem akarnak, talán nem is birnak felmélkedni a lelkesülés ama magas polczára, hol a polgár a haza, az állam jóllété-ért vagyonát, vért, még nemzetiségét is áldozat-ul hozza; vegyenek önk példát róflunk, kik jól tudjuk, hogy a törvényszék, a megye, és ezek kedvéért sok mások ide telepődése után rövid időn elenyészünk, de mert ezen áldozatot tölünk a m. államiség jól felfogott érdeke követeli, sem-mit sem kélekedünk, mint a pellikán kebleinket kihalítani, és kifolyó vérünket, azzal életünket a hazának áldozni fel.

Erzsébetváros, jan. 20-án 1878.

N. Küküllőment.

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

Folyó hó 19-én a helyi kir. törvényszéknél érdekes végtárgyalás folyt le. Előldöl volt: Frink, bírák: Veres, Fehdenfels; ügyészséget képviselte: Bodor.

Vádolttnó: Mátyis (Potra) Flora, re-tyiczeli születésű és illetőségű földész, ki lopás büntényért már egy izben büntetve volt, néhány év óta korból életmódját folytat. A vád szerint 1871-ben Keleczel községben meglátogatta Gile Mitra ösmerőst, ki őt teljes vendégszeretettel fo-gadta, őt tartozkodása alatt Gile M. két tehenét és tinójt eladta 275 frton s a vételár ládjába tette. Vádolttnó pár nap múlva azt onnan kilop-ta. Káros vádolttnót becsületének képzalván, nem gyauusította őt a tény elkövetésével, sőt hitelt adva abbéli biztatásának, hogy egy közel község-ben élő kártyavetőnő közvetítésével a tettest, ki fogja puhatolni, élelemmel és meleg ruhával ellátva indította utnak, de Matyis F. többé nem tért vissza. Káros pedig, abbéli bánatában, hogy minden vagyona ellopottat, csakhamar elhalt.

Ugyanez időben Matyis Flora szerelmi vi-szonyban volt trányisi lakós. Kidran Juon Krécz, Danilla nevű fiával, mely viszony következtében fi gyermekét hozott napvilágra. Minthogy vádolt-tónak abbéli fáradozása, hogy Hidran Danillával házasságra lépjen, az öreg Krécz erőlyes tiltako-zásra megbiusult, egy reggel gyermekével a Hidrákné házához lopozott, és a csecsemőt az aj-tóba helyezve, a padlásra rejtőzött, hogy onnan vegyen tudomást a gyermek sorsáról. Hidran Da-nilla a csecsemőt csakhamar ápolás alá vette, azonban ez a körülmény se ingatta meg az öreg Krécz-et elhatározásában, s fiát kényszerítette, hogy a csecsemőt vigye azonnal vissza anyjának. Ki atyjának engedelmeskedése párnap múlva tel-jesítette e parancsot. Matyis F. néhány napeltel-te után ismét Hidrákné házához ment, és a gyer-meket ugyanazon helyre tette ki, hová azelőtt, és

a közel levő töröküzás mögé rejtőzött, hogy onnan lesse meg, mi történik gyermekével. Ekkor már csak az öreg Kréz volt otthon, s midőn a gyermekirást meghallotta, azonnal fegyvert ragadott, s midőn a töröküza föld mellett M. Florát megpillantotta, fegyverét reá sűtötte, s őt lábán megsebezve, az anya jajveszékelté távozott a végzetes helyről. Ezután az öreg Kréz, a gyereket bölcsőstől együtt felfogta és elment vele, a lakásától mintegy félóra járásnyi távra eső malomban, mely akkor kiáradtan jegesen zajlott s egy helyt mintegy ölnyi mélységű lehetett az ár, a kisdedit bedobta, ki azonnal alámerült, s többé föl nem jött.

Matyis Flora, sokáig nem tudva a gyermeke sorsáról semmit, fegyvergyűlése után ismét folytatta kőbor életmódját. Kőszegről-kőszegre járt egy papirba göngyölt ócska képekkel, magát jómodu birtokosként adva ki, szerelmi viszonyba lépett egy kolozsvári szekeres gazda fiával, és vele együtt huzamos ideig utazgatott, mindenütt kintálta a tudatlan földeszeket, hogy neki 50 frtos és 100 frtos bankjegyeket váltssanak, mindenütt adósságot csinált és megszűkött, természetesen bankjegyei nem voltak, az összegöngyölt képek egyszerű mutogatásával szedte reá a könnyenhihetőket. Két n.-kalotai kőszégi esküdt is hitelt adott M. Flora állításának, s minthogy gyantították, miszerint az 50 és 100 frtos bankjegyek lopottak, úgy akartak osztályozni jutni, hogy hivatalos szin alatt B.-Hunyadra kísérték, hol ezekhez, név szerint Kozs Szimion, Petrásku Nyikuláj, még egy Fogya Vonats "nevű is tartozván, sürgötték vádlottként, hogy nekik pénzt adjon, ha ki akarja kerülni a bebörtönözést, midőn már nem tudott többé ellenállani M. Flora a sürgötésnek, a szolgabíró háza előtt "tolvaj" kiabálásra fakadt, mire a szolgabíró M. Florát és a két esküdtet maga elé kísértette; i. t. Matyis Flora avval vádolta be az esküdteteket, hogy nekik unszólásokra átadott 300 frtot, és nem akarják visszaadni. E feladás folytán mindhármán le lettek tartoztatva, és átadva a járásbírósnak.

E tényeket megelőzőleg M. Flora N.-Váradon Buda Miklós vendéglőshöz is ellátogatott, hol a lopott pénzből gazdagon költegetvén, feltűnt a vendéglősnak és kérdést intézett a pénz szerzés módja iránt, mire M. Ilona titokban előadta B. Miklósnak, hogy Marisel körül a havason kincset kapott, s ott még nagy mennyiségű van. Minthogy ígérte, miszerint B. Miklósnak hajlandó megmutatni a helyet, a hol a kincs feltalálható, a kutatási engedélyt kérve teljes apparatussal felpakolt, M. Florát gazdagon megvendégelte és utnak indultak a rengeteg felé. De már az első napi havasi expedíció után kinyilatkoztatta M. Florát, hogy sehol kincset nem kapott, és azt nem tud. Ezután, még több kisebb családokat és lopásokat követett el.

Matyis Flora a végtárgyalás folytán is teljes beösmérő vallomást tett, sőt beösmérése tovább terjedett, mint a mennyi tárgyat benyújtva volt. Hidrán Juon Kréz szintén beösmerte cselekvényét, minél fogva a kir. ügyész Matyis Florát rágalmazás, csalás és lopás büntényében bűnösnek, összesen hat kihágásának szinte hibásnak ítélni, és 8 évi súlyos börtön büntetést kért reá. Csakugyan ügyész, bűnösnek véli Hidrán Juon Kréz-et a M. Flora Danilla nevű csecsemőjén elkövetett gyilkosság büntényben, mert habár a hulla nem tálatatott meg és bírósággal nincs constaltva, hogy a halál csakugyan bekövetkezett s hogy az a vízbe lett bedobás által lett előidéző; de igazolván, hogy a gyermeket vádlott élő állapotban magához vette, azt zajló hullámok közé dobta, maga látta, hogy alámerült s azóta a gyermek többé nem létezik, a halál és cselekvény közötti összefüggés teljes és a beösmérés a büntett körülményei iránt szerzett tapasztalatokkal összeegyező; ennél fogva, a bpr. 264. §. szerinti bizonyítás anynyival inkább alkalmazható, mert még esély sem képezhető, mely megmenthetne egy két hónapos csecsemőt, ki zajló hullámok közé dobva alámerült. Vádlottja halálbüntetést kért. Végül: hibásnak kért elítélni Kozs Szimion és társait család áthágásában.

Dr. Isaku Aurél, mint Mátyus Flora védője, szépen indokolt védbeszédben adott kifejezést, főleg a kincskeresésre vonatkozó véleményének. Szerinte ez nem csalás, mert nem volt eljárásban álnokság. Ilyen felütletés napi renden fordulhat elő, a nélkül, hogy közjogilag üldözhető cselekvénynek volna minősíthető. Boda M. kárát tulajdonítsa saját könnyelműségének.

Komáromi Ferencz, mint Hidrán Juon Kréz védője, rövid, házias védelmében körülbelül ezeket mondta el: "Tekintetes törvényszék! Én itt nem látok gyilkossági büntényt. Tudjuk, hogy gyermekek kereskednek, inkább hiszem, hogy Hidrán J. eladta a gyermeket, és az együgyű csak vdi magát avval, hogy megölte. Különbösen régi historia, nem tudja az öreg mit beszél, szükségessé volna orvosilag observáltatni. Ha a gyermeket vízbe dobta, fizikai igazság, hogy a sebes víz kidobja az embert. Így a csecsemőt is ki kellett hogy dobja. Ennél fogva az éi most is és pedig ki tudja minő jó dolga lehet? Az emberi ész megáll az ily eset előtt, mert ez nem közönséges. De a halál bántó és kérdése is igen komolyan. Fontolja meg a törvényszék. Vegye még figyelembe, hogy az öreg nem volt büntetve, hogy együgyű és tettét beismerte."

A törvényszék Matyis Florát 3 évi börtön-

re, Hidrán Juon Kréz-et kétél általi halálra, Kozs Szimion és társait 1-1 beti fogságra ítélté.

Szigligeti halála.

A magyar drámai muzsa nagy halottjáról, koszos színműről, Szigligeti utolsó percziről és a halálát követő mozzanatokról a következőket olvassuk a fővárosi lapokban:

Szigligeti halála a fővárosra nézve is hirtelen, váratlan volt. Már régóta szívbajban szenvedt ugyan a megboldogults gyakran nagyon szenvedett a veszedelmes bajban; de legutóbbi időben nem panaszkodott, s még családja előtt sem tett említést, hogy szívbaja a napokban jelentkezett volna; még halála napján is a színház udvarán jóízűen tréfált és beszélgetett többekkel. Délután a drámaírói bizottság ülésében részt vett s onnan öt óra tájban ment haza családja körébe. Otthon nyugodtan megvacsorált s tíz órakor pihenni ment. A család is lenyugodott. Tizenegy óra után éles kiáltás rezzentő föl a megboldogult nejét. "Mária csöppeket!" kiáltá a hirtelen roszul lett ös férfi, ágyában fölemelkedve. Neje s a közelálók rögtön segítségére siettek, de már hiába. Fogait görcsösen szorítá össze, a csöppekből, melyeket szívbaja következtében rendszeren használni szokott, csak erőszakkal önthettek néhány csöppet szájába, a haláltusa bekövetkezett s alig tíz percz múlva egy nagy lélek és nemes szív hűlt ki.

Utolsó időben mindig "Plutarchot" olvasa. Gyakran mondá: "Ha fiatal koromban ismertem volna e könyvet, mennyivel különb darabokat irhattam volna." Most is annak olvasásához fogott este, midőn egyik leánya, Ferike, férjével Mudrony Soma képviselővel meglátogatta. Mudronyval meg azután élénken politizált a keleti kérdéssel, melyről azt tartá, hogy a mit két év előtt mondott, meglepő mód mind beteljesedett, pedig ő csak dilettans a politikában.

A temetési előkészületekről ezeket írják a hétfői budapesti lapok:

A holttestet ma d. e. szállítják egész csendben a nemzeti színház épületébe, a hol délutáni 3 órakor fog megtartatni a temetési szertartás. Addig a koporsó az előcsarnokban lesz felállítva. A temetésen, az egyházi szertartás után, Feleki Miklós fog gyászbeszédet tartani, mit a nemzeti színház opera-személyzetének egy quartettje követel. Ennek elhangzása után megindul a menet a temető felé.

A népszínháznál Rákosi fog rövid beszédet mondani az elhunyt fölött.

A zenekar s a nemzeti színház egész személyzete egészen kikiséri a halottat a temetőig, hol Paulay Ede mond búcsút barátai nevében az elhunytaknak.

A nemzeti színházban holnap hétfőn nem lesz előadás.

A vidékről már is számos részvétsüggöny érkezett a gyászoló családhoz. A mai nap (vasárnap) lyamában többen személyesen jelentek meg a halottas háznál, részvétsüggőket kifejezendő. A népszínház igazgatósága, még a mai d. e. folyamában, írásbelileg adott mély részvétsüggőket kifejezést a nemzeti színházról és az egész országot ért nagy vesztesség felett, s tudomásul venni kérte, hogy a népszínház személyzete testületileg veend részt a nagy halott temetésén.

A nemzeti színház drámai személyzete egy óriási babérokoszorút rendelt meg elhunyt igazgatója koporsójára. A koszorú belsejében egy szintén babérból készült korona fog diszteni, magáról a koszorúról pedig 8 hosszú atlasz-szalag fog aláfolyni, mindegyik külön felirással.

Az Akadémia s a Kisfaludy-társaság tagjai a temetésen testületileg vesznek részt. Az írók és művészek társasága, melynek az elhunyt elnöke volt, szintén testületileg jelen lesz a temetésen, Hatala Péter alelnök vezetése alatt.

A nemzeti színház által kiadott gyászjelentés következőleg hangzik:

A nemzeti színház igazgatósága és személyzete mély fájdalommal jelenti, hogy Szigligeti Ede drámai és adminisztratív igazgató, f. évi jan. 19-én éji fél 12 órakor, 64 éves korában, szívszélhűdés következtében, rövid szenvedés után, érdemekkel teljes életet bevégezte. Mint drámaíró és tisztviselő egyaránt erős támasza volt ő a nemzeti színháznak, fenállása óta 40 éven át. Nincs az országban méltó ember, ki nem ismerte fáradhatlan tevékenységének sikereit, nem méltányolta önzetlen jellemének tisztaságát, nem meglegedett hazafias alkotásainak tűzénél. Ő a nemzet halottja! Intézetünk pótolhatlan vesztességét érzi az ország, gyászában osztozik a nemzet. A feledhetlen pályatárs és főnök tisztelőit híven megörzök keblökben a nemzeti színház tagjai. Örök emlékeztető biztositják művel! Áldás és béke takarja porait! Hűlt tetemei f. hó 21-én d. u. 3 órakor fognak a nemzeti színház csarnokából a kerepesi ut melletti temetőbe örök nyugalomra kísértetni.

MAJNAPI HIREK.

Kolozsvár, 1878. jan. 22.

— **Bizony a szerecseny mosdatásánál** is hiábavalóbb munka a "M. Polgár" meg-

győzni valamiről, hogy fekete, ha ő azt fehérnek akarja látni. Közélebről azt újságolta, hogy elhatározott tény, miszerint színházunknak jövőre nem lesz operája és nyári színházat sem építtünk N.-Váradon. Mi megmagyaráztuk a "M. Polgár"-nak, hogy azon idő óta, mikor a választmány e kérdést a jövő választmányi gyűlés tárgyalni tűzte ki, még csak választmányi gyűlés sem volt, annál kevésbbé létezik még e mai napig e földön egy ilyen határozat. Ne árulja tehát őhajait tényképpen. A "M. Polgár" erre mai számában azt válaszolja, hogy nem disputál, de fentarítja előbbi híreit. Igaza van a "Polgár"-nak, e felett nem is lehet disputálni, mert ez ténykérdés, de az mégis csak különös világításba helyezi egy szerkesztő jóhiszeműségét és olvasói bizalmával fűztő játékát, midőn még megeztatolás után is feltart olyan híreket, melyekről maga legjobban tudja, hogy belőlük egy szó, de egy betű sem igaz.

— **Szigligeti** temetésére a kolozsvári színházról, ugy volt, hogy Szacsavay Imre vigye föl a társulat által küldött koszorút; ez azonban elmaradt s helyett Feleki kértetett föl az inténdáns, E. Kovács Gyula és a társulat részére három koszorút készíttetni s azokat a nagy halott koporsójára tenni.

— **Az erd. muzeum** egyet 1878-ik évi rendes közgyűlése az igazgató választmán f. hó 12-én tartott ülésének határozata alapján, ez év márcz. 21-én fog megtartatni; miről az igazgató választmány megbízásából az egyet tagjait és az érdeklődő t. cz. közönséget, oly hozzáadással van szövecsenk értesíteni, hogy a tárgysorozat és a többi részletek a maga idején későbbben fognak közze tétetni.

— **Nyilt köszönet.** A helybeli ácsok és kőművesek egyesült t. társulata közlebről 30 o. é. frtot adott a városi pariskolák költségei fedezésére. E szíves segélyért fogadja a t. társulat, az ügy nevében, az említett iskolák felügyelő bizottságának halálköszönetét. Kolozsvárt, 1878. jan. 21-én.

— **Ugron Gábor** és társa Orbán Ottó előlges leartatásához ügyében — mint értesülünk — tegnapjanuár 21-én határozott a marosvásárhelyi királyi tábla, mindkét vizsgálati fogolyt s a b a d l á b r a tenni határozta, a mi még az nap meg is történt.

— **Marosvásárhelytől** az odaváló színészi ügyében a napokban egy nagyobb gyűlés tartatott, mely elhatározta gyűléseket rendezni a Szathmáry társulattól Szatupa igazgatása alatt alakult szintársulat javára. E végre egy bizottságot küldött ki, melynek feladatává tette, hogy aszínészet elősegítése érdekében minden lehető elkövetessen és a más városbeli színigyi bizottságok alapszabályait tanulmányává tévén, dolgozzon ki e bizottság egy alapszabály tervezetet, a mely aztán annak idejében elfogadtatván és megörösítettvén, alapul szolgáljon egy kiküldendő állandó színázi választmány alakításának. Bizony ideje volna, hogy Marosvásárhely is egy kissé komolyan utána lásson kobelében egy, legalább középserű szintársulat állandó biztositásának.

— **A marosvásárhelyi** önkéntes tüzoltó egyet közgyűlése mult vasárnap a legzebb renddel és egyetértéssel folyt le. A letárgyalt ügyek közül igen nevezetes 8 fletetés tüzoltó felvétele egyenként száz frt. évi fizetéssel. A tisztujtás megtörtént közfelkiáltással, s megmaradt a mult év végén működött parancsnokság ez évre is. Z. dr. Knöpfel Vilmos tisztiebeli főparancsnokká, Szász Robert és Z. Bodolla János tisztiebeli osztályparancsnokká választattak. Lázár Benedek főparancsnok le akart mondani e hivatalról, azonban a közóhajnak nem állhatván ellent s látván, hogy lemondása által az egyet léte is veszélyeztetnék: megmaradt állásában, melynek kinyilatkoztatásakor a gyűlés a legészintébb örömmel éjtenezte meg a főparancsnokot.

— **Torda-Aranyosmegye közgyűlése.**

A múltóságos báró főispán ur rendelte következőben, Torda-Aranyos megye képviselő biztositását Tordán a megye házánál folyó évi február hó 5-én délelőtti 9 óráján kezdődőleg tartandó rendkívüli közgyűlésre összehívom. — A rendkívüli közgyűlés t á r g y a i: 1. Törvények kihirdetése, 2. Felsőbb rendeletkeletti intézkedések, 3. Átiratok keletti határozatok, 4. Keblt ügyek tárgyalása, melyek közül különösen felemlítetik az 1876 évi XIV törvényben foglalt közgyűlési teendők s a körjegyzőségek csoportosítása iránti intézkedés. Torda, 1878. január 21-én Miksa Elek, alispán.

— **A nagyenyedi** önkéntes tüzoltó egyet 1878 évi januárius hó 27-én délelőtti 10 órakor a városháza nagy termében rendes évi közgyűlést tart. — Miről az egyet működő, alapító és pártoló tagjai megjelenés végett értesítetnek. — Nagy Enyeden, 1878 évi januárius hó 13-án. A parancsnokság. Csató János főparancsnok. — Málnási Károly, segédtsitz.

— **Szolnok-Dobokamegye** főispánja Benkő János, volt alszámvevő oldala mellé titkárnak, Ronay Ároo Lajos irnokot segédigátóvá s az ennek előléptetésébe folytán úresedsébe jött irnok állomásra Kászony Jenő beteltni utmestert nevezte ki.

— **Deés** város képviselő-testülete tagjainak megválasztása folyó hó 23-án fog megtörténni, a felső választó körületben Krémer Samuel, az alsó körületben Kovács Samu elnöklele által.

— **A deési** jótékony nőegylet közlebről tartott közgyűlésében az egyet elnöke Katona István megnyitó beszédében hangsúlyozá, hogy főképen a családi gyász miatt kedélyállapota oly lehangolt, hogy magát az egyet ügyei vezetésére elég erősen továbbra nem érzi, s e miatt kéri, hogy fogadják el lemondását. Az elnök azonban engedett a közóhajnak s állását továbbra is megtartotta. Megemlítettönek tartjuk még, hogy az egyetnek 1877. évi bevétele 552 frt 89 kr, kiadása 531 frt 50 krt tett. Az egyet által segélyezett szegények száma 11-re rug, e mellett a felsőbb leányiskola is évenként 400 frt segélyben részesül.

— **A Századok** január havi füzeté a következő tartalommal jelent meg: Martinovics és társainak összeesküvése, Frakndótl; Millinarium, a magyar nemzet államiságának ezer éves fordulója: Botka Tivadartól; Tököl Sebestyén megsezeri Késmárkot: Károlyi Árpádtól. Történelmi irodalom: Hunfaly Páltól. — Külföldiek: A marosvásárhelyi czéhek házi szokásairól. Petelei István. — Tárca: Magyar történelmi társulat. Vegyes közlések. — Történelmi könyvtár.

— **Nagy lopásról** érkezik hír Bukarestből. Stapkovics oltani nagykereskedőtől e hó 17-ikén 150.000 frank értékű török aranypénzeket és értékpapirokat loptak el, mely utóbbiak között a bécsi földtelintézet több részvénye is van. A tulajdonos 10,000 frank jutalmat biztosít annak, ki a lopott pénzt megkeríti. Az esetet tudatták a rendőrséggel.

— **A Duna** árad, még pedig mint az "Ellenőr" írja, rohamosan, Budapesten a városházán megtették a szükséges intézkedéseket, annál is inkább, minthogy a felső vidékekről gyors áradást jelentő táviratok érkeztek. Annyi bizonyos, hogy a helyzet az idén veszélyes, mert a Duna Lincztől Galaczig végig be van fagyva, s a jég megindítása nagy vizárlást igényel, közben pedig jégtörőldásoktól tarthatni, ha a megindulás nem egészen enyhé időben következik be. A Dunagőzhajótársaság már megkezdte az alsóágrakparton fekvő áruinak elszállítását.

— **Gróf Széchenyi Béla**, Közép Ázsiában való utazása előtt nagynevű atyjának irodalmi és levelezési hagyatékát, melyet eddig a czeni főkelevéltárban őriztek, a tudományos akadémiának ajánlotta föl ajándokul. A gróf egyuttal megbizta a Széchenyi család levéltárnokát, Paur Ivánt, hogy az iratok kiválasztva és osztályozva gondoskodják azoknak rendeltetési helyikre való áttételéről. Paur Iván, a Sopron értesülése szerint három napi munka után eleget tett küldetésének, úgy hogy az iratok ma már küldöttségileg átvéve a tudományos akadémia tulajdonát képezhetik. Az egész terjedelmes iratanyag számára negyven csomagba van sorozva, melyek címei ezek: Akadémia, Casino, Gazdasági Egyesület, Színház, Megyei Dolgok, Gőzhajózás, Lóverseny, Lótenyésztési társulat, Vasutak, Tiszaszabályozás, Híd, Balatongőzhajózás, Vaskapu, Közlekedési biztóság, gr. Széchenyi I. mint író, gr. Széchenyi I. mint Miniszter, Biographia, gr. Széchenyi I. mint katoná, Kiténtetések, Pesti kikötő, Pest Város, Hengermalom, Kisebb Egyetlek, Rókovadászat, Vegyes Levelek, Állam-kormány- és Tudós Férfiak Levelei, Egyes Hirlapi Számok s végre Folyamodások.

— **Viktor Emánuel** temetése a vaticánban mély benyomást keltett. A pápa hírszerint meglegedését nyilvánította a tett intézkedések felett. Állítják, hogy az idegen hercegek és külön követek is csodálatukat fejezték ki a temetés rendezése és nevezetesen a lakosság magatartása felett. Humbert király megkérte a hercegeket és külön követeket, maradjanak Rómában és legyenek jelen a parlamentben az eskütelétnél. A király 50,000 frankot adományozott a turini szegényeknek és hasonló összeget Róma városának jótékony alapítványokra, továbbá 50,000 frankot adott a bibornok vicariusnak, hogy ossza szét a római szegények közt. A turini nők részvét- és hódolatfeliratot intéznek a királynőhöz.

— **Viktor Emánuel** hátrahagyott adóssága nagy gondot ad Humbert királynak és az olasz kormányának. Az adósság, miután a savoyai háznak ingatlan vagyona igen csekély, a ci-villistát terbeli. Csakis 10 millió lira van betáblázva, 26 millió pedig váltó adósság. — Az a kérdés, hogy az olasz nép vállalja magára, de Humbert király ennek ellene szegült s kérte a képviselőket, hogy az ügyet ne hozzák szóba a parlamentben, miután reményli, hogy eddigi gazdálkodási rendszerével saját maga is ki fogja egyenlíteni e tekintélyes adósságot. Humbert legjobban szerette volna, ha az egész ügy titokban marad, mert a savoyai háznak nem nagy előnyére válik az elhunyt uralkodó gazdálkodás módja.

— **Göthe a keleti kérdéssről** Göthének universális szelleme is foglalkoztat a keleti kérdés. A nagy költőnek erre vonatkozólag tett nyilatkozata még napjainkban is figyelemre méltó. Ezen nyilatkozat a "K." szerint következőleg hangzik: "A törököt Európából nem lehet többé kikergetni, mert egyetlen keresztény hatalom sem bírhatja Konstantinápolyt, a nélkül, hogy a világ ura ne lenne. Azonban a török hatalmát Európában ép úgy meg lehet nyirbálni és redukálni, mint a görög császárokat a byzanci császárság fönlátásának két utolsó évszázadában." — Nos, ebbe a "megnyirbálásba" Európa jelenleg belenyugszik.

A szerkesztő postája.

— K. . . Brassó. A tiszteletpéldány követhetmőnye az ön korábbi szíves ajánlatának, melyre most is tömöten tartunk.

— E. Gy. G o d o l l ó. Mi már teljesítettük is az ön kívánságát s várni fogjuk az ígéreketek.

KÖZGAZDASÁG.

Placok árai.

— **Besztercei** piacon árjagyzék 1878.

jan. 15-ről: 1 hectoliter tisztabuza 8 frt. 24 kr, elegybuza 6 frt — kr, rozs 6 frt 50 kr, zab 2. frt 40 kr, törökbuza 5 frt 40 kr, paszuly 20 kr, pityóka 2 frt 20 kr, 1 liter borsó 12 kr, kilogram marhahús 28 kr, 100 kgr. széna 3 frt — kr, 1 kalangya zsupszalma 1 frt 50 kr, alomszalma frt 75 kr, egy kőb méter kemény tűzifa 3 frt 20 kr, rizs 34 kr, gyöngykása 32 kr, lenese 14 kr, köles 18 kr, kőso 9 kr, disznózsir — frt 80 kr, szinzsir 70 kr, bors 41 frt 4 kr. hagyma 5 kr, fokhagyma 14 kr.

A „KELET” magán-táviratai.

Feladatott Budapestén jan. 22. 10 ó. 40 p. d. e. Érkezett Kolozsvárra jan. 22. 11 ó. — p. d. e

Hirlik, hogy a porta minden feltételt elfogad az oroszolt, hogy külön békét kössön.

Izzet bey gyors futárral ment orosz főhadiszállásra, hogy megakadályozza az oroszok előnyomulását a gyors békekötéssel.

Viddin körülván zárólva.

Bécsben a pénzügyi várnok miatt miniszterválságtól tartanak.

Kossuth Lajos ismét levelet ir, melyben kijelenti, hogy gr. Andrassy azon mondása, miszerint nem adott fel semmi érdeket, nem áll, mert Szerbia és Románia már orosz hűbéresekké lettek. A boa constrictor már is körülvesz bennünket s majd izgatni fog nálunk, hogy majd az enlyomottak felszabadítására jöhessen, mint tette ezt a keleti tartományokban. Gr. Andrassy ezt megengedte az oroszoknak nem kényszerhelyzetből, de téves számításból. Kossuth végítéletét a békekötésig fenntartja, de a nemzetet inti, hogy ebben legyen.

Távirati tudósítás

a budapesti árutőzsde hivatalos árjegyzeteiről január 21.

Gabona	Faj	Ára 100 klg.	
		tól	ig
		frt/kr	frt/kr
Buza	bánsági tiszavidéki pestvidéki fehérmezei bácskai	10 75 11 20 10 95 11 10	11 50 11 75 11 — 11 65
Rozs	magyar	7 40	7 65
Árpa	takarmány malokta	7 40 8 25	7 55 10 20
Zab	magyar	6 50	6 65
Tengeri	bánsági másnemű	7 15	7 20
Rapeze	káposzta	10 65	10 70
Köles	bánsági magyar	7 —	7 1/2
Szokvány (Usance)	buza	10 70	10 75
	tavaszi szállítandó	7 22	7 —
	Szept.—Októ szállítan.	—	25
	tavaszi szállítandó	7 20	7 27
	Májusra—junira szállit.	7 22	7 27
repcz.	káposzta Aug. Szept. szál.	—	—
"	bánsági Jul. Ang. szállit.	—	—
(ny.) zesz	100 liter százalékként.	31	32

Érték- és váltófolyam.

1878. január 21.

Magyar aranyáradék	92.60.
" kinstári utalv.	115.50.
" 2 "	109.25.
" keleti-vasut elsőbség 2 "	74.50.
" állami kötvény 1876 év	67.25.
" vasuti kölcsön	99.80.
" földterhermentesítési kötvény	79.—
tomesi "	78.—
erdélyi "	77.—
horv. slavon "	85.—
magy. szőlődezmá váltáság	81.50.
Oszt. egységes államadósság papirban	63.85.
" " " " " " " " " " " "	67.—
" " " " " " " " " " " "	74.95.
1860. államsorsjegy	114.50.
Oszt. nemzeti bank részvény	8.14.
" hitelrészvény	227.75.
magyar. hitelbank	208.80.
Ezüst	103.15.
Cs. k. arany	5.58.
Napoleon'd'or	9.44.
Német birod. mark	58.40.
London	118.20.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

Békésy Károly.

CSAPÓ SÁNDOR NAGY BAZÁRJA KOLOZSVÁRT.

A farsangi idényre érkeztek nagy minőségben francia legyezők, legyezőhorgok, álarczok, Cottillion jelvények, valódi angol és francia illatszerek.

Nagy választékban vannak férfi-ingek, kézelők, gallérok, selyem nyakkendők, kesztyűk. Továbbá legújabb divatu selyem, posztó és Chapeau-Klak, férfi- és gyermek kalapok.

Legdúsabb választék, női-, férfi- és gyermek bőr-, posztó- és brünnel-czipókbe.

Korcsolyák nagyválasztékban, **valódi angol Halifax is**

Vidéki megrendelések legnagyobb pontossággal eszközöltetnek.

(24)

Haszonbér.

Kolozs megyében M.-Nagy-Zsombor és Középlak között, országút és Almás víze mellett fekvő Zutori határon 588 hold ujonnan tagosított birtok, 4 helységbeni korcsomárlási jogokkal,

1878 Szent-György naptól kezdve, több évre **haszonbérbe adó.**

Értekezhetni és a tagosítási térkép megtekinthető Maros-Szent-Györgyön tulajdonos MÁRIAFFI ALBERTNÉL. U. p. Maros-Vásárhely.

(1-3)

STEIN JÁNOS könyvkereskedésében Kolozsvárt kaphatók következő legújabb irodalmi termékek.

A KÖZIGAZGATÁSI BIRÁSKODÁS eszméje, kellei és alakzatai Európában Különös tekintettel Magyarországon és a kérdés parlamentáris sorsának történetére hazánkban. A budapesti m. k. tud. egyetem által jutalmazott pályamunka.

Irta Gruber Lajos. Ára 2 frt 40 kr.

KÖZOKTATÁSI TÖRVÉNYEK és RENDELETEK TÁRA. Az 1868. év óta 1877. év végeig közre bocsátott és a népoktatásra vonatkozó törvények, min. rendeletek, tantervek és szabályzatok gyűjteménye. Ára 2 frt.

A NÉPISKOLÁK, POLGÁRIISKOLÁK és tanító képezdek ÚJ TANTERVEI és vizsgálati szabályzatai.

Tartalom: I. Az állami elemi tanító és tanítónőképezdek tantervei. II. A budapesti állami polgári iskolai tanító és tanítónőképezdek tanterve.

III. Szabályrendelet az állami elemi és polgári iskolai tanító és tanítónő képezdek igazgatása tárgyában.

IV. Rendelet valamennyi kir. tanfelügyelőhöz és az egyházi főhatóságokhoz, a népiskolák és polgári iskolák tárgyában.

V. Az elemi népiskolák tanterve.

VI. A polgári fiú- és leány iskolák tanterve. Ára 50 kr.

TANÜGYI ZSEBNAPTÁR 1878-ra. Nép-, polgári- és képezdek tanítók és tanítónőjelek számára. Különös tekintettel a közoktatási törvények, valamint a fővárosi tanhatóságok által időközönként kiadott utasításokra és rendeletekre. Szerkesztette Wolkenberg Gyula, fővárosi népisk. igazg. tanító. Ára csinos vászonkötésben 1 frt 20 kr.

TANÍTÓK ZSEBNAPTÁRA az 1878-ik évre. Szerkesztéi György Aladár. Harmadik évfolyam. Ára csinos vászonkötésben 1 frt 20 kr.

KINCSES FÖLD. Nemzetgazdaságtan mindenki számára. Irta Mende Bódog. Ára 50 kr.

Takarékosság.

SMILES után a hazai viszonyokhoz alkalmazta Könyves Tóth Kálmán.

Tartalom:

- I. Fejezet. Iparkodás.
- II. „ Takarékoság mint szokás és hajlam.
- III. „ Eszélytelenség.
- IV. A takarékoság eszközei.
- V. Takarékoság példányképei.
- VI. Rendszer a takarékoságban.
- VII. Gazdálkodás az életbiztosításokban.

VIII. Takarékpénztárak.

IX. Aprólékoságok.

X. Példányképek az ipar-világból.

XI. Előbbi fejezetnek folytatása

XII. Urhatnáság.

XIII. Hirneves adások.

XIV. Gazdagság és jótékonyosság.

XV. Egészszéges otthon.

XVI. Az élet-boldogság művészete.

Ára csinos vászonkötésben 3 frt.

HUGÓ VICTOR. Egy bűn története. Tanú vallomás.

Első nap. Az orvátadás.

Második nap. A küzdelem.

Ára 1 frt 80 kr.

A KERESKEDELMI TÖRVÉNY MAGYARÁZATA.

Dr. Neumann Ármán székesfehérvári ügyvédől.

Első kötet. Első füzet I — 60 ss.

POE EDGAR. Csodálatos történetek, fordította Hang Ferencz. Ára 1 frt.

POE EDGAR. Roget Mari titokteljes kimulása. Fordította Hang Ferencz. Ára 1 frt.

BÜNTETŐJOGI REFORMUNK és a SAJÓKÉRDÉS.

Dr. Emmer Kornél értekezése.

Ára 60 kr.

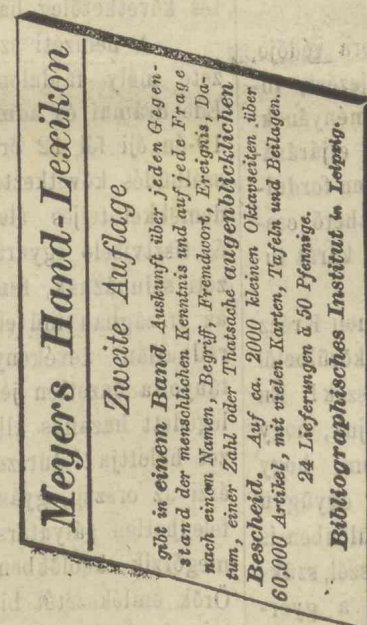
EUROPA legújabb furcsa-komoly térképe, színnyomatban.

Europa e komikus térképe hiven tükrözi vissza a jelen bonyolult politikai álláspontot, melyet Europa valamennyi államai illetőleg nemzetiségei a keleti eseményekkel szemben elfoglalnak.

Minden egyes állam viszonya a most folyó háborúhoz tréfásan és felette találóan van ecsetelve: a felvilágosító szöveg e térkép minden egyes pontját teljesen megmagyarázza és így mindenki által, már az első pillanatra is könnyen érthető.

A térkép ára csak 50 kr.

Vidéki megrendelőknek 55 kr. bérmentes beküldése (legcélsebb utalvány) mellett a térkép bérmentve küldetnek meg.

Az I. füzet kapható:
Stein János
könyvkereskedésében
Kolozsvárt.

A folytatása pontos kézbeállításról gondoskodva van.

(439)

Üzlet-megszüntetés

miatt

általános kiárúsítás!

A jelenlegi kedvezőtlen időviszonyok miatt, elhatároztam régen fennálló és jó hírnek örvendő

divat-áru-üzletemet véglegesen megszüntetni.

Ezen üzlet, melynek készletét csak most újítottam meg, **gazdag választékkal rendelkezik**, minden kigondolható divat czikkkel, **selyem, gyapjú-, szőr-, gypott- és vászon-kelmékkel**, kész férfi- és női-fehérművekkel, szalagokkal, lábbelik, keztyűk, asztalneműk, paplan, matrátz, pipere s számtalan itt elé nem sorolható árukkal sat. sat. s remélem, hogy miután az **üzletfelhagyási** szándék gyors keresztülvitele tekintetéből, az árakat aránylag igen

jutányosokra, sőt tetemesen leszállítottakra szabtam,

a n. érd. városi és vidéki női és férfi közönség minden igényének teljes megelégedésre leszek képes megfelelni.

Gamentzy János,

főter gróf Teleki Domokos-ház Kolozsvárt.